ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ก

- คู่มือการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในการจัดการอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- แบบประเมินระดับความรุนแรงอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- รูปแบบการจัดการอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- แบบประเมินความพร้อมก่อนการจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

คู่มือการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ในการจัดการอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ทีมสหสาขาวิชาชีพสามารถปฏิบัติการจัดการกับอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้เป็นแนวทางเดียวกัน ประกอบด้วย

1. .....
2. .....
   .....
   .....

1. การประเมินระดับความรุนแรงของอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

การซักประวัติ

1. .....
2. .....
   .....

การตรวจร่างกายพบ

1. .....
2. .....
   .....

2. การแบ่งระดับความรุนแรงของอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

.....
.....
.....

3. การใช้รูปแบบการจัดการกับอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

รูปแบบการจัดการอาการกำเริบที่มีความรุนแรงระดับเล็กน้อย

1. .....
2. .....
   .....
   .....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

รูปแบบการจัดการอาการกำเริบที่มีความรุนแรงระดับปานกลาง

1. .....

2. .....

.....

.....

รูปแบบการจัดการอาการกำเริบที่มีความรุนแรงมาก

1. .....

2. .....

.....

.....

4. เกณฑ์ในการประเมินความพร้อมก่อนการจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน

การพิจารณาผู้ป่วยกลับบ้าน ดัดแปลงตามเกณฑ์ของ แอนโทนิสัน และคณะ (Anthonisen et al., 2003) และ ATS and ERS Guideline (1995) คือ

1. .....

2. .....

.....

.....

5. การส่งเสริมการใช้ยาพ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

การพ่นยาอย่างถูกวิธีจะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการลดอาการหดเกร็งของหลอดลมได้มากขึ้นเพื่อ.....
.....

5.1 เทคนิคการใช้ยาพ่น MDI

1. .....

2. .....

.....

.....

5.2 เทคนิคการใช้ยาพ่น MDI with spacer

การพ่นยา MDI .....
.....
.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

6. การส่งเสริมการระบายอากาศและแลกเปลี่ยนก๊าซขณะที่มีอาการหายใจลำบาก โดยวิธี

6.1 การหายใจแบบห่อปาก (Purse lip Breathing) จะช่วย.....

.....

.....

6.2 การหายใจโดยใช้กล้ามเนื้อหน้าท้องและกระบังลม (Abdominal or diaphragmatic breathing)

ประโยชน์ช่วย.....

.....

.....

7. ส่งเสริมการสงวนพลังงานเมื่อเกิดอาการกำเริบ

การสงวนพลังงาน หมายถึง .....

.....

.....

8. การใช้เทคนิคการผ่อนคลาย

เนื่องจากเกิดอาการกำเริบในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังมักจะมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลซึ่งเป็นผลกระทบทางด้านจิตใจ เมื่อมีอาการหายใจลำบากผู้ป่วยจะวิตกกังวลจะเหนี่ยวนำให้เกิดอาการหายใจลำบากที่รุนแรงมากขึ้นได้ การให้คำแนะนำ.....

.....

.....

9. การเลิกสูบบุหรี่

การให้คำแนะนำในการเลิกบุหรี่ เพราะ.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

แบบประเมินระดับความรุนแรงอาการกำเริบของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

คำชี้แจง

แบบประเมินชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินระดับความรุนแรงอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง .....

.....

.....

การซักประวัติและการตรวจร่างกาย

อาการที่ตรวจพบ	มี	ไม่มี
การซักประวัติ 1. มีอาการหายใจลำบากเพิ่มขึ้นจากปกติโดยเฉพาะในขณะพัก		
2.		
3.		
การตรวจร่างกายพบ 1. ความยากลำบากในการหายใจ มีการใช้ Accessory Muscle ขณะหายใจ		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
.....		
.....		
.....		

ให้สรุปการจัดระดับความรุนแรงตามเกณฑ์ที่ประเมินได้ โดยทำเครื่องหมาย (√) ในช่องที่ประเมินได้ ดังนี้

1. Mild AECOPD มีการซักประวัติพบอาการ 1 อย่าง โดยมีข้อมูลสนับสนุนจากการตรวจร่างกายของผู้ป่วยพบอย่างน้อย 2 อาการ ( )

2. Moderate AECOPD มีการซักประวัติพบอาการ 2 อย่าง โดยมีข้อมูลสนับสนุนจากการตรวจร่างกายของผู้ป่วยพบ อย่างน้อย 4 อาการ ( )

3. Severe AECOPD มีการซักประวัติพบอาการ 3 อย่าง โดยมีข้อมูลสนับสนุนจากการตรวจร่างกายของผู้ป่วยพบอย่างน้อย 6 อาการ ( )

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

แบบประเมินความพร้อมก่อนการจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน

คำชี้แจง

แบบประเมิน ชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินสภาพผู้ป่วยก่อนการจำหน่าย.....

.....

.....

รายการ	มี	ไม่มี
1. ผู้ป่วยใช้ยาพ่นขยายหลอดลมห่างกัน > 4 hrs./ครั้ง		
2.		
3		
4.		
5.		
6.		
7.		

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ภาคผนวก ข

คู่มือการจัดการอาการกำเริบด้วยตนเองของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

คู่มือการจัดการอาการกำเริบด้วยตนเอง ของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

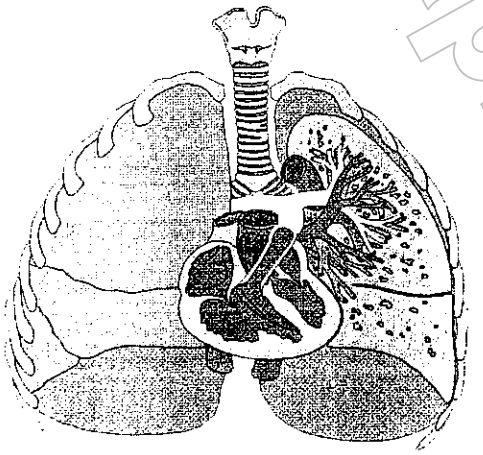

จัดทำโดย

นางสรีพัชร์ แก้วดวงเทียน

นิสิตพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร. สุภาภรณ์ ด้วงแพง

Burapha University มหาวิทยาลัยบูรพา

ความรู้เกี่ยวกับโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

◈ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

คือ กลุ่มโรค.....

.....

.....

.....

.....

☆☆☆☆☆☆☆☆☆

อาการกำเริบของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

หมายถึง อาการ.....
.....
.....
.....

สาเหตุของอาการกำเริบของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

เกิดจากการติดเชื้อ.....
.....
.....

สาเหตุส่งเสริมให้อาการกำเริบรุนแรงมากขึ้น

คือ การไม่หยุดสูบบุหรี่.....
.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

วิธีการจัดการกับอาการกำเริบด้วยตนเอง ของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

1. **การใช้ยา**
2. **การไม่ใช้ยา**

การใช้ยา

การใช้ยา .....

.....

.....

การไม่ใช้ยา

1. การหยุดสูบบุหรี่

บุหรี่เป็นเป็นสาเหตุ.....

.....

.....

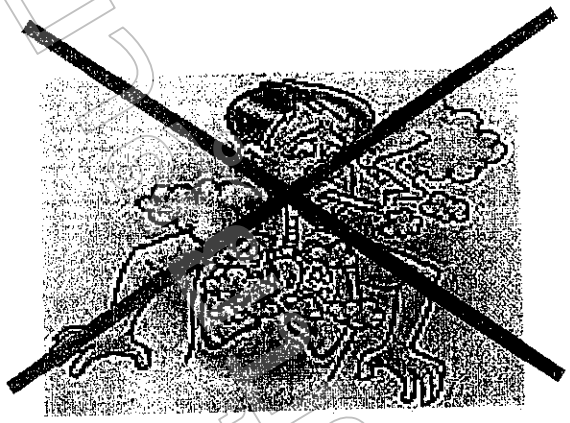

ภาพจาก thailabonline.com/tobacco.htm

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

2. การหายใจโดยการห่อปาก (Pursed-Lip Breathing Exercise)

การหายใจโดยการห่อปาก.....

.....

.....

วิธีทำ

โดยให้หายใจเข้าทางจมูกช้าๆ.....

.....

.....

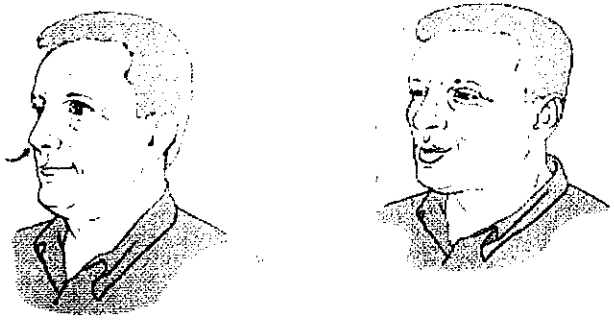

ภาพแสดงการหายใจแบบห่อปาก

ภาพจาก Disclaimer & Privacy/ c.cleveland clinic Health System 2004

3. การหายใจโดยการใช้กล้ามเนื้อหน้าท้องและกระบังลม (Abdominal or Diaphragmatic Breathing)

การหายใจโดยการใช้กล้ามเนื้อหน้าท้องและกระบังลม.....

.....

.....

วิธีทำ

1. .....
2. .....

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

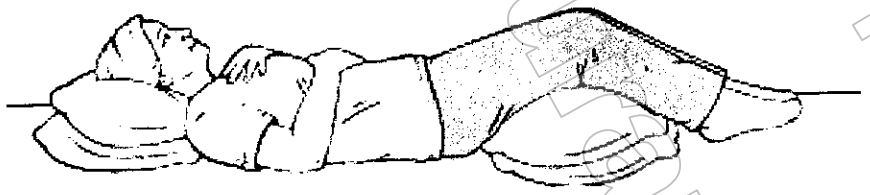

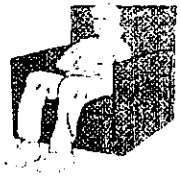

ภาพแสดง การหายใจโดยใช้กล้ามเนื้อหน้าท้องและกระบังลมในท่านั่งและท่านอน

เทคนิคการสงวนพลังงาน

ท่าที่ 1 ท่านั่ง โดย.....

ท่าที่ 2. ท่านั่ง โดย.....

ท่าที่ 3. ท่ายืน โดย.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

การสงวนพลังงานในการทำกิจวัตรประจำวัน (ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ, 2548) เช่น

1. .....
2. .....
.....

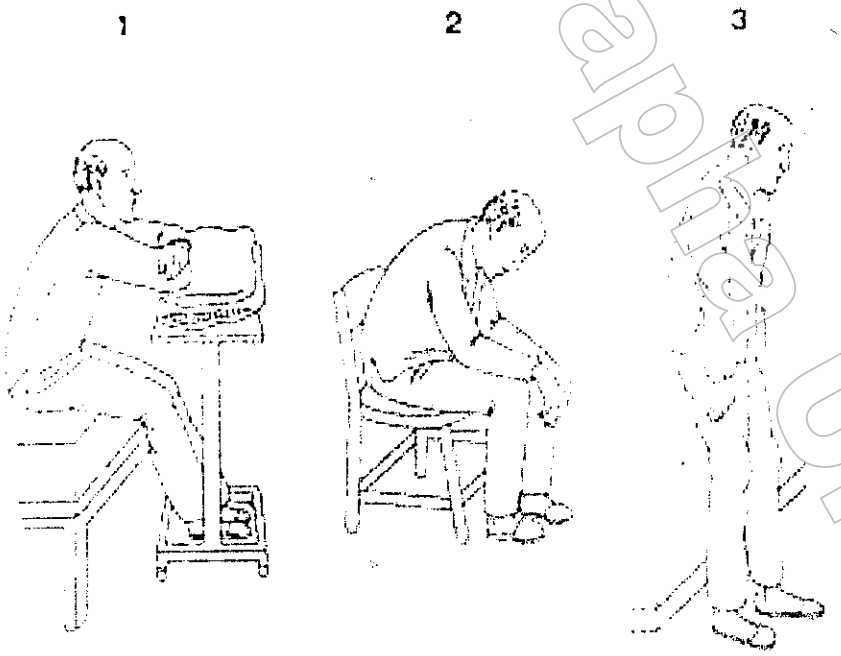

ภาพแสดง ท่าที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วย เพื่อลดอาการเหนื่อยหอบ

ภาพคัดลอกมาจากอัมพรพรรณ ธีรานุตร์ (2544)

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

การใช้เทคนิคการผ่อนคลาย

การใช้เทคนิคการผ่อนคลาย จะช่วย.....

.....

....

.....

****

ด้วยความปรารถนาดีจาก ...นิสิตปริญญาโท

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบ

เนื่องจากผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจะมีการตีบแคบของหลอดลมหรือการอุดกั้นทางเดินหายใจ เนื่องจาก.....
.....
.....

บทบาทการดูแลผู้ป่วยในรูปแบบการจัดการอาการกำเริบที่มีความรุนแรงที่แตกต่างกัน โดย.....
.....

1. ส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้รับออกซิเจนอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดย

1.1 .....

1.2.....

.....

.....

2. ส่งเสริมให้มีการใช้ยาพ่นขยายหลอดลมอย่างมีประสิทธิภาพ

3.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบบันทึกจำนวนวันนอนและค่าใช้จ่ายในการรักษา ประกอบด้วย

  ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

  ส่วนที่ 2 แบบบันทึกจำนวนวันนอนรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

  ส่วนที่ 3 แบบบันทึกค่าใช้จ่ายในการรักษาของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

- แบบวัดสภาวะอาการหายใจลำบาก (Dyspnea Visual Analogue Scale)

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

แบบบันทึกจำนวนวันนอนและค่าใช้จ่ายในการรักษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวนวันนอนรักษาในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการรักษาของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ขอให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ หรือเขียนข้อความในช่องว่าง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. สถานภาพสมรส () โสด () คู่
   () หม้าย () หย่าร้าง / แยกทาง
4. ระดับการศึกษา () ไม่ได้เรียน
   () ประถมศึกษา (ป1. – ป.6)
   () มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)
   () ประกาศนียบัตร / อนุปริญญา
   () ปริญญาตรี
   () สูงกว่าปริญญาตรี
5. อาชีพ () ไม่ได้ประกอบอาชีพ
   () รับจ้าง () ค้าขาย
   () รับราชการ () รัฐวิสาหกิจ
   () อื่น ๆ ระบุ.....
6. รายได้ของครอบครัว ..... บาท / เดือน
   ค่าใช้จ่ายของครอบครัว.....บาท / เดือน
7. ความเพียงพอของรายได้กับค่าใช้จ่ายของครอบครัว
   () เพียงพอ
   () ไม่เพียงพอ
8. ประวัติการสูบบุหรี่ () ไม่เคยสูบ
   () เคย ปริมาณที่สูบ.....มวน/วัน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

9. ระยะเวลาในการสูบบุหรี่ ..... ปี

10. ประวัติการสูบบุหรี่ในปัจจุบัน () เลิกสูบบุหรี่แล้ว

() ยังสูบบุหรี่อยู่

11. ระยะเวลาที่รู้ว่าตนเองเป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง..... ปี

12. มีประสบการณ์การหายใจลำบาก

() เคย () ไม่เคย

13. ประสบการณ์การเกิดอาการกำเริบของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา

() ไม่เคย

() เคย จำนวน ..... ครั้ง

14. สาเหตุของอาการกำเริบที่เป็นในครั้งที่ผ่านมา

() สูบบุหรี่ ()เป็นหวัด

() อากาศเปลี่ยนแปลง () ความเครียด

() ฝุ่นและควันไฟ

15. การจัดการอาการกำเริบใน 1 ปีที่ผ่านมา

() จัดการได้สำเร็จด้วยตนเองที่บ้าน จำนวน .....ครั้ง/ปี

() ต้องไปพบแพทย์ที่คลินิก/ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล จำนวน.....ครั้ง/ปี

() นอนรักษาในโรงพยาบาล จำนวน.....ครั้ง/ปี

16. เคยได้รับคำแนะนำเรื่องความรู้เกี่ยวกับโรคและฝึกทักษะการจัดการกับอาการหายใจลำบาก ในโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือไม่

() ไม่เคย

() เคย จากใครหรือสื่อชนิดใด.....

17. ยาที่ใช้อยู่ประจำ () ยารับประทาน () ยาพ่น

() ทั้งยารับประทานและยาพ่น () ไม่มี

18. โรคประจำตัวอื่น ๆ () ไม่มี ()มี ระบุ.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

19. ระดับสภาวะอาการหายใจลำบากก่อนและหลังการดูแล

ก่อนการจัดการอาการกำเริบ

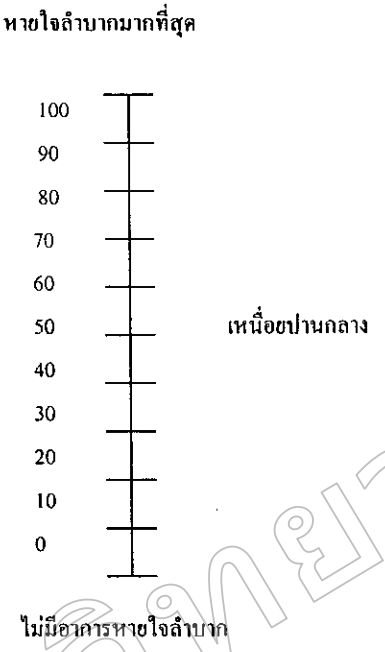

หลังการจัดการอาการกำเริบ

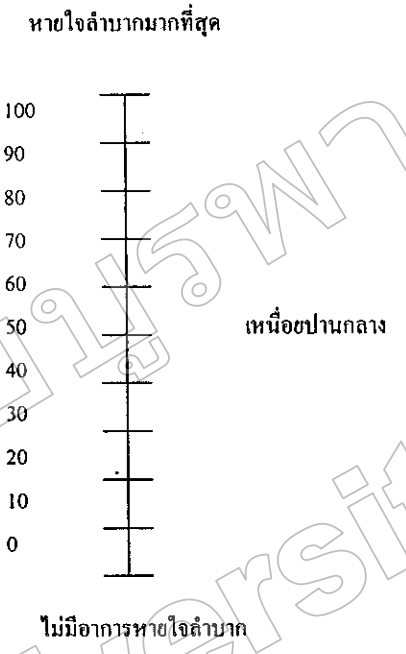

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกจำนวนวันนอนรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

HN..... AN.....

รับเข้ารักษาในโรงพยาบาลครั้งแรกวันที่.....เวลา.....น.

วันที่แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านวันที่.....เวลา.....น.

จำนวนวันนอนรวม.....วัน

ส่วนที่ 3 แบบบันทึกค่าใช้จ่ายในการรักษาของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ลำดับที่	กิจกรรม	หน่วยนับ	ราคา
1. หมวดค่ายาสามัญและยาผสม			
2. หมวดค่าตรวจชันสูตร			
3. หมวดค่าตรวจรักษาทางรังสีวิทยา			
4. หมวดค่าบริการตรวจรักษาทั่วไป			
5. หมวดค่าตรวจรักษาโรคโดยวิธีการพิเศษต่างๆ			
รวม			

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

แบบประเมินสภาวะอาการหายใจลำบาก (Dyspnea Visual Analogue Scale)

คำชี้แจง : แบบประเมินอาการหายใจลำบาก เป็นมาตรแสดงการรับรู้ อาการหายใจลำบากของท่านในขณะนี้ มีลักษณะ.....
.....
.....

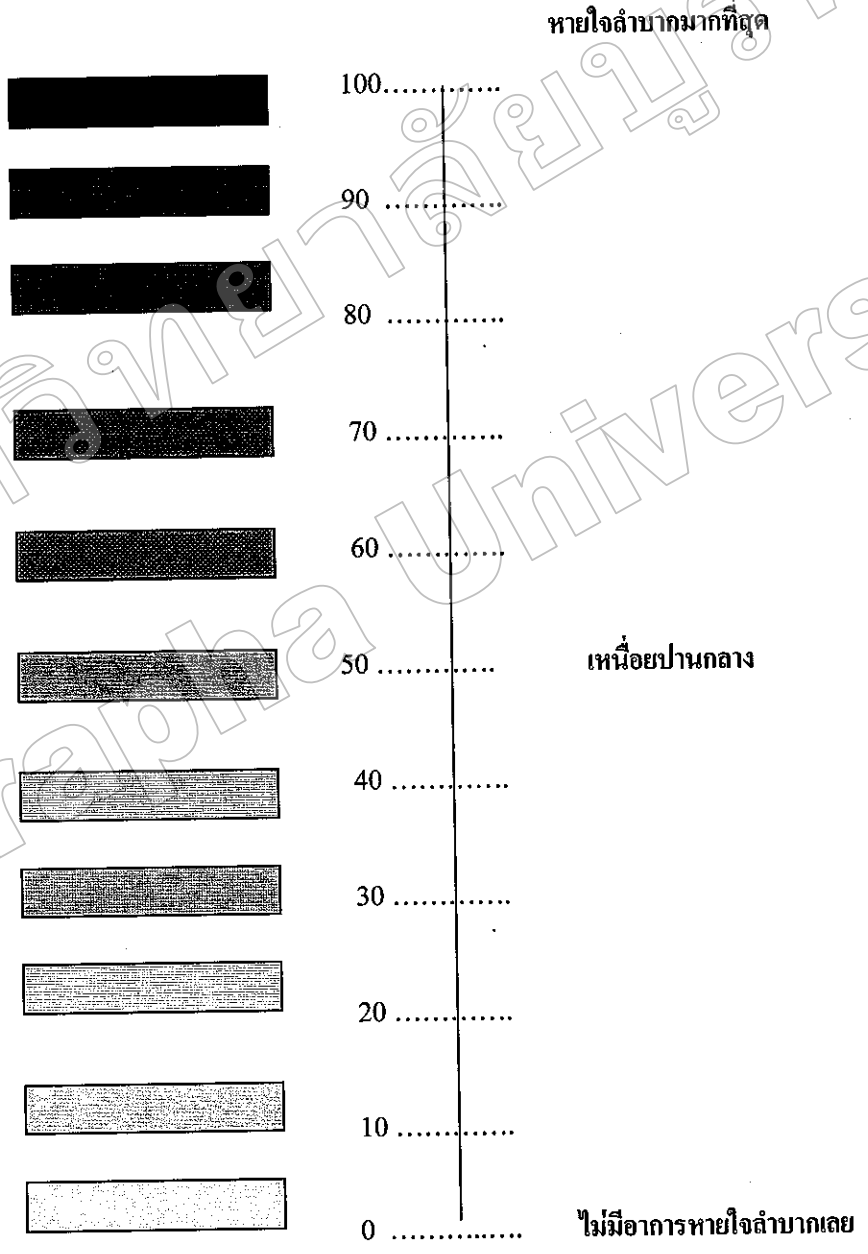

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ภาคผนวก ง

- คำชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

คำชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

สวัสดีค่ะ ดิฉันนางสรีพัชร์ แก้วดวงเทียน เป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กำลังศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลของแนวปฏิบัติทางคลินิกในการจัดการอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ต่อสภาวะอาการหายใจลำบาก จำนวนวันนอนและค่าใช้จ่ายในการรักษา โดยผลที่ได้จะเป็นข้อมูลให้ทีมสุขภาพใช้ในการจัดการกับอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณเป็นบุคคลหนึ่งที่จะช่วยให้การใช้ แนวปฏิบัติทางคลินิกในการจัดการอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ถ้าคุณยินดีเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ โดยถ้าคุณเป็นกลุ่มควบคุม คุณจะได้รับการจัดการกับอาการกำเริบในรูปแบบของการตรวจร่างกายและการสั่งการรักษาโดยแพทย์เป็นผู้พิจารณาเลือกแผนการรักษาให้คุณตามความเหมาะสมและจะมีพยาบาลเฝ้าระวังติดตามอาการผิดปกติ ซึ่งคุณจะไม่เกิดอันตรายใดๆ ส่วนถ้าคุณเป็นกลุ่มทดลอง คุณจะได้รับการประเมินระดับความรุนแรงของอาการกำเริบของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โดยการซักประวัติและการตรวจร่างกาย และได้รับรูปแบบการดูแลจัดการกับอาการกำเริบระดับความรุนแรงของอาการกำเริบที่ประเมินได้ นอกจากนั้นยังมีการติดตามประเมินผลการจัดการกับอาการกำเริบของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังร่วมกันของทีมแพทย์ พยาบาล เภสัชกรและนักกายภาพบำบัด ทุกวันและร่วมกันประเมินสภาพของคุณก่อนการจำหน่ายกลับบ้าน โดยคุณจะไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นในระหว่างการวิจัย และขออนุญาตในการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของคุณจากแฟ้มประวัติและบันทึกทางการพยาบาล โดยข้อมูลที่ได้จากคุณทั้งหมดจะเป็นความลับ และไม่มีการเปิดเผยชื่อให้ผู้อื่นทราบ แต่จะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ในภาพรวม และนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการดูแลจัดการอาการกำเริบของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หากคุณมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ ดิฉันยินดีจะตอบคำถามให้คุณเข้าใจ คุณมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ได้อย่างเสรี และไม่ว่าคุณจะเข้าร่วมในการวิจัยหรือไม่ก็ตาม คุณยังคงได้รับการดูแลจากการเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเป็นอย่างดี ดิฉันขอขอบคุณที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

สรีพัชร์ แก้วดวงเทียน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดของการวิจัยดังกล่าวดังตามที่อธิบายข้างต้นแล้ว มีความเข้าใจและยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายแพทย์นรวีร์ จั่วแจ่มใส	แพทย์เฉพาะทางระบบทางเดินหายใจ โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี
2. นายแพทย์ชาติชัย มหาเจริญสิริ	แพทย์เฉพาะทางอายุรกรรม ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
3. ผศ.ดร.ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ	อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ
4. เภสัชกรศรีสุภัค นันทา	เภสัชทางคลินิก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
5. คุณยุวเรศ สีใสสูบ	พยาบาลวิชาชีพ 7 โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ (แผนกไอซียู) จังหวัดอุตรดิตถ์

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University